

Temaplan landbruk for Lørenskog kommune - Handlingsdel 2017 – 2028

4.1 HOVEDMÅLSETTING FOR MATPRODUKSJON

Øke matproduksjonen i Lørenskog i takt med befolkningsveksten i landet.

Delmål 4.1 A: Sikre et sterkt jordvern

ID	Navn på tiltak	Kort beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad	Når
I	Sikre jordbruksarealet gjennom plan- og bygningsloven	Sikre de store grøntdragene med jordbruksareal til matproduksjon gjennom kommuneplanen.	Strategi, plan- og miljø	Arbeidstid	Løpende
II	Gode rutiner om reguleringsplaner	Unngå reguleringsplaner for utbygging i LNF – områder.	Reguleringsavdeling	Arbeidstid	Løpende
III	Vern av jord	Gjennomføre en streng praktisering av jordloven og unngå fradeling eller omdisponering av jordbrukets egne arealer.	RKL	Arbeidstid	Løpende
IV	Erstatningsareal ved omregulering	I reguleringsprosesser vurdere muligheten til å kunne etablere erstatningsareal for dyrket areal som går ut som landbruksformål. Eventuelt også forbedre dårligere arealer slik at den potensielle matproduksjonen øker tilsvarende produksjonsgrunnlaget for det tapte arealet.	Strategi, plan- og miljø + RKL + reguleringsavdeling	Arbeidstid	Løpende

Delmål 4.1 B: Øke kompetansen og rekruttering til landbruket					
ID	Navn på tiltak	Kort beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad	Når
V	Urbant landbruk i skolen	Utvikle et samarbeidsprosjekt om urbant landbruk mellom kultursektor, sektor for oppvekst og utdanning ved barnehage og skole og landbruk	RKL + Kultur sektor + oppvekst- og utdanningssektor	Arbeidstid	2017 – 2018

Delmål 4.1 C: Gjøre arealer mer produktive					
ID	Navn på tiltak	Kort beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad	Når
VI	På vakt mot gjengroing	Sikre at leid og eid areal holdes i hevd ved å følge opp driveplikten.	RKL	Arbeidstid	Løpende
VII	Bedre drenering	Gjennom veiledning, formidling av ny kunnskap og oppfordring til å søke tilskudd øke innsatsen på dreneringstiltak.	RKL	Arbeidstid	Løpende

4.2 HOVEDMÅLSETTING FOR NÆRINGSUTVIKLING I LANDBRUKET

Flere nye landbruksbaserte næringer på gårdene i Lørenskog.

4.2.1 Småskala matproduksjon og turisme

Delmål 4.2 A: Kommunen skal legge til rette for utvikling av småskala- og spesialitetsprodukter som gir økt næringsvirksomhet

ID	Navn på tiltak	Kort beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad	Når
I	Strategi- og handlingsplanarbeid for næringsutvikling i og ved landbruket.	Kommunen skal inkludere landbruket i sitt strategiske arbeid med næringsutvikling og gründervirksomhet i Lørenskog. Kommunen skal ta initiativ til at lokal matproduksjon og turisme legges inn i næringsstrategien for Nedre Romerike.	RKL + Regional næringsstrategi + strategi, plan- og miljø	Arbeidstid	2017 – 2018
II	Opp og fram for kvinnelige gründere	Lørenskog kommune støtter gründervirksomhet for kvinnelige gründere.	Strategi, plan og miljø	Arbeidstid	Løpende
III	Veiledning av næringsutvikling for landbruk og tilleggsnæringer	Kommunen skal veilede i veien fra idé til produkt, mht. støtteordninger og egnede rådgivningsorgan.	RKL + Etablerertjenester	Arbeidstid	2017 – 2018

Delmål 4.2 B: Skape grunnlag for at mat fra Lørenskog kan markedsføres gjennom et initiativ for en felles markedsføring i regionen.					
ID	Navn på tiltak	Kort beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad	Når
IV	Informasjonstiltak om kurs og seminar	Kommunen skal formidle info om seminar/kurs for interesserte bønder/foredlere.	RKL	Arbeidstid	Løpende
V	Veiledning for lokalmat	Kommunen skal veilede i veien fra idé til produkt, mht. støtteordninger og egnede rådgivningsorgan.	RKL	Arbeidstid	Løpende

Delmål 4.2 C: Kommunen skal stimulere til økt besøk av turister knyttet til opplevelser i Lørenskogs kultur- og naturlandskap fra Østmarka til Øyeren og sikre kopling mellom landbruk, natur- og kulturminneverdier					
ID	Navn på tiltak	Kort beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad	Når
VI	Kulturlandskapstiltak	Kommunen skal stimulere til åpning av landskapet ved hjelp av kulturlandskapstiltak via eksisterende tilskuddsordninger.	RKL	Arbeidstid	Løpende
VII	Gode løsninger for næring knyttet til landbruk og turisme	Kommunen skal bistå næring knyttet til landbruk og turisme, som eks. overnatting og aktiviteter, ved ny bruk av landbruksbygninger og fritidsboliger knyttet til landbrukseiendommer	RKL + Kultursektor	Arbeidstid	Løpende
VIII	Natur- og kulturminneverdier	Integrere natur- og kulturminneverdier, herunder kulturlandskapet og Østmarka, som en del av grunnlaget for næringsutvikling for landbruk og reiseliv.	RKL + Strategi, plan og miljø	Arbeidstid	Løpende

4.2.2 Landbruket som en produsent av sosiale og medmenneskelige verdier

Delmål 4.2 D: Kommunen skal bidra til partnerskap mellom landbruket, kultursektoren, helse- og omsorgssektoren og oppvekst- og utdanningssektoren for å utvikle hensiktsmessige arenaer for hele befolkningen.

ID	Navn på tiltak	Kort beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad	Når
I	Grønn omsorg – et alternativ for kommunen	Kommunen skal legge til rette for å etablere tjenester innen «grønn omsorg».	RKL + Helse- og omsorgs + Kultur + Oppvekst- og utdanning	Arbeidstid	Løpende

4.2.3 Urbant landbruk

Delmål 4.2 E: Kommunen skal legge til rette for urbant landbruk

ID	Navn på tiltak	Kort beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad	Når
I	Veiledning og formidling av kunnskap om urbant og økologisk landbruk	Kommunen skal aktivt bidra med kunnskap om urbant, bynært og økologisk landbruk, for grunneiere som ønsker å ta initiativ til andelslandbruk, parsellhager eller andre former for hagebruk.	RKL + Kultursektor	Arbeidstid	Løpende
II	Kartlegging av arealer til urbant landbruk	Kommunen skal kartlegge egne arealer som kan brukes til urbant landbruk.	RKL + Reguleringsavdeling + Strategi, plan – og miljø	Arbeidstid	Løpende
III	Vurdere urbant landbruk i planlegging	Lørenskog kommune vil i utbyggingsprosjekter vurdere muligheter for urbant landbruk og takhager.	Reguleringsavdeling + Strategi, plan – og miljø	Arbeidstid	Løpende

4.3 HOVEDMÅLSETTING FOR KULTURLANDSKAP OG KULTURMINNER

Åpent kulturlandskap for friluftsliv og naturopplevelser

Delmål 4.3 A: Kommunen skal ha et levende og åpent kulturlandskap og skal ivareta natur- og kulturminneverdiene i landbruket.

ID	Navn på tiltak	Kort beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad	Når
I	Økt skjøtsel	Kommunen skal ivareta kulturlandskapet i Lørenskog ved å stimulere til skjøtsel av jordbrukets kulturlandskap med beiting, slått og rydding av kratt, gjennom eksisterende tilskuddsordninger.	RKL	Arbeidstid + SMIL	Løpende
II	Støtte til frivillige	Kommunen skal støtte opp frivillig arbeid for skjøtsel ¹ av kulturminner i skog- og jordbrukslandskapet.	Kultursektor	Arbeidstid + kommunalt tilskudd til frivillig arbeid	Løpende
III	Bevare trær som landskapselement	Det gjennomføres tiltak for å beskytte større, viktige lauvtrær (særlig osp og bjørk) mot bever. Påsetting av beskyttelse nederst på stammen anses hensiktsmessig.	Kultursektor	Arbeidstid	Løpende

¹ Bl.a. rydding, beiting, skilting og merking.

4.4 HOVEDMÅLSETTING FOR KLIMA FORNYBARENERGI OG FORURENSNING

Redusere utslippet av klimagasser og stimulere til effektive forurensningstiltak for rene vassdrag i Lørenskog

4.4.1 Skogbruk

Delmål 4.4 A: Kommunen skal opprettholde karbonlageret i skogen gjennom aktiv, bærekraftig skogpolitikk

ID	Navn på tiltak	Kort beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad	Når
I	Produktive skogarealer	Ved tiltak/utbygging som berører skog skal hensynet til skogens bonitet synliggjøres og vurderes mot øvrige hensyn.	RKL + Strategi, plan – og miljø	Arbeidstid	Løpende
II	Målrettet skogkultur	Informere om foryngelsesplikten og oppfordre til tette foryngelser ved behandling av hogstmeldinger. Gjennomføre prosjekter og drive oppsøkende virksomhet for økt ungsogpleie og plantetetthet.	RKL	Arbeidstid + NMSK	Løpende
III	Norsk trevirke i kommunale bygninger	Det skal foreligge en vurdering om tre egner seg som byggemateriale i prosjektet ved alle kommunens nybygg. Vurderingen skal gjøres i miljøprogram for bygg- og anleggsprosjekter.	Prosjektkontoret	Arbeidstid	Løpende
IV	Skogbilsveier	Ved behandling av søknader om etablering/opprusting av skogsbilvei skal kommunen vurdere aktuell veiklasse opp mott klimautfordringer og økende tyngde på tømmerbiler, og informere søker.	RKL	Arbeidstid	Løpende

V	Fleraldret skog	Kommunen skal arbeide for at bruken av hogstmetoder som fremmer en flersjiktet/fleraldret skog økes. I kommunens egen skog bør dette være den foretrukne driftsformen.	RKL	Prosjekt	2018-2019
4.4.2 Jordbruk					
Delmål 4.4 B: Bevisstgjøre aktører i landbruket på klimagevinsten ved ulike driftsmetoder, og oppfordre og informere om muligheter og støtteordninger knyttet til dette					
ID	Navn på tiltak	Kort beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad	Når
I	Kommunalt fond til drenering	Kommunen skal opprette et kommunalt fond for å øke drenering på jordbruksarealer, med sikte på å redusere tap av matjord og redusere forurensningen fra landbruket til vassdragene.	Strategi, plan- og miljø + RKL	Kr. 100.000	2017 – 2018
II	Info om klimasmart landbruk	Gjennom kommunens' og Regionkontor landbruk sine nettsider skal kommunen informere om fordelene ved, og oppfordre bønder til å søke støtte til tiltak som gir klimagevinst.	Strategi, plan- og miljø + RKL	Arbeidstid	Løpende

4.4.3 Fornybar energi

Delmål 4.4 C: Lørenskog skal ha bærekraftig energiproduksjon i landbruket.

ID	Navn på tiltak	Kort beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad	Når
I	Bioenergi fra landbruket	Kommunen skal gi veiledning om grunnlag for bioenergitiltak basert på landbrukets ressurser	RKL	Arbeidstid	Løpende
II	Lokal produsert fornybarenergi	Kommunen skal informere innbyggerne om fordelene med oppvarming basert på fornybarenergi, som er lokalt produsert.	RKL + Service- og kommunikasjonsavdeling	Arbeidstid	Løpende

4.4.4 Forurensning

Delmål 4.4 D: Vannkvaliteten i vassdragene skal ligge innenfor tilstandsklassen I og II – jf. EUs vanndirektiv.

ID	Navn på tiltak	Kort beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad	Når
I	Beredskapsplan	Kommunen skal ha en beredskapsplan knyttet til ekstremvær forårsaket av klimaendringer.	RKL	Arbeidstid	Løpende
II	Fond for fangdammer	Kommunen skal videreføre et fond for å etablere nye fangdammer og holde ved like de eksisterende fangdammer.	RKL + Kommunalteknikk	Kr. 100.000	Løpende
III	Rådgivning og veiledning	Økt stimulering til utbedring av hydrotekniske anlegg for å hindre avrenning fra landbruket.	RKL	Arbeidstid + SMIL	Løpende
IV	Miljøbevisst gjødsling	Kommunen skal legge vekt på rådgivning og veiledning innen bruk og lagring av organisk gjødsel.	RKL	Arbeidstid	Løpende

4.5 HOVEDMÅLSETTING FOR FRILUFTSLIV OG FOLKEHELSE

Tilrettelegge for økt bruk av friluftslivsområder i folkehelsearbeidet

Delmål 4.5 A: Kommunen skal være en brobygger mellom jord- og skogbruk som næring og friluftslivsinteresser og bidra til å tilrettelegg for økt bruk av friluftslivsområder for kommunens og regionens innbyggere.

ID	Navn på tiltak	Kort beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad	Når
I	Tilrettelegge for bruk av Østmarka	Kommunen skal sammen med grunneiere tilrettelegge for økt bruk av Østmarka, i forståelse med aktiv skogsdrift.	RKL + Kultursektor + Strategi, plan- og miljø	Arbeidstid	Løpende
II	Informasjon om landbruk og friluftaktiviteter	Kommunen skal i samarbeid med grunneierne informere om landbruket og kulturlandskapet i forståelse med friluftaktiviteter.	RKL + Kultursektor	Arbeidstid + SKILT	Løpende